

załącznik nr 1 do umowy w sprawie warunków organizacyjno-finansowych działalności Miejskiego Domu Kultury w Zduńskiej Woli oraz programu jego działania

PROGRAM DZIAŁANIA MIEJSKIEGO DOMU KULTURY W ZDUŃSKIEJ WOLI

Program działalności Miejskiego Domu Kultury w Zduńskiej Woli (zwany dalej MDK) zakłada kontynuację dotychczasowego kierunku i wizji rozwoju MDK jako instytucji aktywizującej i angażującej mieszkańców miasta, budującej więzi społeczne, tworzącej jednocześnie warunki do rozwoju kompetencji twórczych, społecznych i artystycznych. Biorąc pod uwagę dynamiczne i głębokie zmiany w kulturze oraz w sposobie uczestnictwa w kulturze, które przybrały na sile w ostatnich latach (pandemia, rozwój nowych mediów i technologii informatycznych, wojna na Ukrainie, kryzys gospodarczy) podejście do zarządzania i programowania lokalnej instytucji kultury powinny cechować „zwinność” oraz szybkie i elastyczne reagowanie na zmianę.

Dlatego też niniejszy program prezentuję w formie koncepcji, która nie zakłada konkretnych działań a założenia programowe, które będą przekładać się na nowe inicjatywy i projekty. Założenia te są zgodne ze zdefiniowanymi w moim poprzednim programie misją i wizją Miejskiego Domu Kultury w Zduńskiej Woli oraz celów, które wspólnie z zespołem konsekwentnie realizowano.

Działania podjęte przez zespół w ostatnich trzech latach, między innymi dzięki projektom realizowanym poprzez dofinansowane ze źródeł zewnętrznych zbliżyły MDK w Zduńskiej Woli do modelu domu kultury, który opiera swoje funkcjonowanie na dwóch głównych filarach:

- Rozwoju tożsamości lokalnej, działaniach nastawionych na tworzenie społeczności (*community center*).
- Zwiększaniu udziału społeczności w życiu kulturalnym, rozwojowi kultury (*culture centre*).

Pierwszy filar ma służyć zapobieganiu wykluczeniu społecznemu, sprzyjać integracji społecznej, budowaniu tożsamości lokalnej – to zadania, które realizuje i będzie realizował dom kultury jako miejsce spotkań, jako przyjazna przestrzeń publiczna. Wciąganiu mieszkańców i mieszkank w działanie domu kultury mają służyć różnego rodzaju spotkania, potańcówki, kiermasze umiejętności i inne działania, które mogą przyciągnąć nowe osoby do otwartej przestrzeni domu kultury. Zdecydowanie już teraz rolę *community center* pełni filia MDK na osiedlu Karsznice.

Drugi filar ma służyć zachęcaniu i angażowaniu uczestników działań domu kultury do udziału w wydarzeniach kulturalnych na wysokim poziomie. Mowa tu o rozbudzaniu potrzeb kulturalnych, zapoznawaniu mieszkańców z nowymi formami i wydarzeniami, edukację kulturalną. Zadaniem domu kultury jest też zapewnienie dostępu do wydarzeń kulturalnych w przystępnej cenie i na warunkach atrakcyjnych dla mieszkańców, ale też przyciąganie mieszkańców innych miejscowości ciekawą ofertą repertuarową, koncertową oraz w przypadku MDK szczególnie ważnym aspektem są propozycje filmowe oferowane przez prowadzone przez dom kultury kino. Przynosi to korzyści mieszkańcom Zduńskiej Woli i jest cennym wkładem w życie kulturalne całego regionu. Taką działalność, w formule *culture centre*, MDK prowadzi przede wszystkim w swojej głównej siedzibie w centrum Zduńskiej Woli.

Co ważne te dwa filary działania domu kultury: społeczny i kulturalny mają się nawzajem przenikać i napędzać. Rozwój i udoskonalanie takiego modelu domu kultury jest moim głównym założeniem programowym.

Żeby wzmocnić ten proces należy podjąć działania, które prowadzić mają do stworzenia przyjaznej przestrzeni w domu kultury (siedziba główna i filia) aby stała się ona bardziej przyjazna i odpowiadała na potrzeby mieszkańców.

I. Diagnoza

Warunkiem niezbędnym do wypracowania własnej ścieżki rozwojowej Miejskiego Domu Kultury jest dobra diagnoza polegająca na rozpoznaniu zarówno treści globalnych jak i lokalnych potencjałów kulturowych. Efektem diagnozy są wnioski i rekomendacje zawarte w raporcie. MDK w ostatnich trzech latach przeprowadził dwie diagnozy potencjału kulturowego mieszkańców: pierwszą na osiedlu Karsznice (w ramach programu DK+) i drugą na osiedlu Nowe Miasto (badania z powodu pandemii przeprowadzono cząstkowo). Diagnoza to podstawa i swego rodzaju fundament działań domu kultury, który chce efektywnie realizować swój program i angażować w mieszkańców.

II. Rozwój zespołu MDK

Kontynuacja działań zainicjowanych przede wszystkim w czasie realizacji projektu „Zaproś nas do siebie”, to m.in.:

- szkolenia zespołu,
- wprowadzenie elementów samodoskonalenia pracy zespołu,
- włączanie pracowników w podejmowanie decyzji dotyczących kierunków działalności oraz sposobu realizacji inicjatyw,
- aktywna rola dyrektora jako lidera zespołu a nie wyłącznie zwierzchnika służbowego,
- wizyty studyjne.

III. Wzmocnienie działań w przestrzeni cyfrowej

Ten element założeń programowych to kontynuacja działań zainicjowanych przy realizacji programu „offline/online zwinna kultura”, na który MDK pozyskał dofinansowanie z Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Konwersja Cyfrowa Domów Kultury. Dzięki pozyskanym środkom MDK doposażył się w niezbędny sprzęt a pracownicy nabyli nowe umiejętności i kompetencje, które pomogą w tworzeniu oferty online. Projekt był odpowiedzią na kryzysy wywołane pandemią, jednak daje on bardzo duże możliwości w urozmaiceniu oferty oraz promocji działań MDK, co przełoży się niewątpliwie na pozyskanie nowych odbiorców, do których wcześniej ta oferta nie docierała.

IV. Miejsca Aktywności Lokalnej

To kolejny punkt mojej koncepcji programowej. Podjęcie próby uruchomienia Miejsc Aktywności Lokalnej.

Główną zasadą Miejsc Aktywności Lokalnej jest oddanie inicjatywy samym mieszkańcom, zamiast odgórnego tworzenia oferty. MAL to miejsca różnego typu, które realizują ideę otwartości na społeczność lokalną, sprzyjają realizowaniu pomysłów mieszkańców, odpowiadaniu na ich potrzeby, nawiązywaniu sąsiedzkich relacji oraz aktywnemu spędzaniu czasu wolnego w najbliższym otoczeniu. MAL-e dysponują zwykle wydzieloną przestrzenią lub samodzielnym lokalem.

Od jakiegoś czasu MDK oddaje część swojej przestrzeni na oddolne inicjatywy poszczególnych grup mieszkańców, którzy organizują się sami i realizują swoje pasje (głównie przejawia się to na wspólnych spotkaniach i rozwijaniu zainteresowaniach – rękodzieło, robótki ręczne). W moim przekonaniu to zaczątki MAL-u.

Najbardziej predysponowanym miejscem do stworzenia MAL-u jest filia MDK na osiedlu Karsznice. Należy podjąć działania do wyodrębnienia przestrzeni, którą zagospodarowaliby mieszkańcy. Oprócz tego, przynajmniej w pierwszym okresie działalności niezbędnym jest zatrudnienie doświadczonego animatora kultury, który organizowałby powstanie MAL-u i tłumaczył mieszkańcom jego idee.

Podobne miejsce mogłoby zostać stworzone w siedzibie głównej MDK (ZCI Ratusz), jednak mimo tego, że jest to nowoczesny budynek jego funkcjonalność jest niestety ograniczona.

V. Włączanie

Ważnym elementem założeń programowych, który powinien być wzmocniony i rozwijany włączanie grup marginalizowanych i narażonych na wykluczenie. Są to przede wszystkim seniorzy i seniorki, osoby niepełnosprawne intelektualnie oraz osoby wykluczone społecznie z innych powodów np. ekonomicznych. Dostosowanie oferty do potrzeb tych grup, znalezienie formuły dla ich funkcjonowania, jest ważnym elementem tworzenia programu. W strukturach MDK działa prężnie Uniwersytet Trzeciego Wieku, jednak istnieje potrzeba zagospodarowania tych grup seniorskich, które w dalszym ciągu znajdują się poza orbitą oddziaływania UTW i z powodu różnych barier nie uczestniczą aktywnie w życiu społecznym i kulturalnym miasta. Kolejną grupą, na którą chciałbym zwrócić szczególną uwagę to osoby niepełnosprawne intelektualnie. Włączenie ich do działań MDK jest możliwe dzięki współpracy z organizacjami, które zajmują się opieką nad tą grupą osób. Podejmowanie działań partnerskich może przynieść pozytywne efekty.